

Handläggare: Emma Engström
Telefon: 08-508 28 726
E-post: emma.s.engstrom@stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i
Stockholm
MHN 2011-11-22, p.13

ÖVERKLAGANDE AV BESLUT ATT LÄMNA KLAGOMÅL PÅ BULLER FRÅN HEDVIG ELEONORA SKOLGÅRD UTAN YTTERLIGARE ÅTGÄRD

Remiss från länsstyrelsen, nr. 505-10-10542

Förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att länsstyrelsen i Stockholms län avslår överklagandet och fastställer nämnden beslut från den 21 juni 2010.
2. Som grund för yrkandet åberopa vad som anförs i detta tjänsteutlåtande
3. Uppdra åt förvaltningschefen eller den han sätter i sitt ställe att företräda nämnden i ärendet

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors
Avdelningschef

Sammanfattning

Detta är ett yttrande avseende kompletterande upplysningar till ett överklagat ärende om beslut att lämna klagomål på buller från en skolgård utan ytterligare åtgärd. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått möjlighet att yttra sig till länsstyrelsen senast den 2 december 2011.

Den 12 maj 2009 inkom en anmälan gällande klagomål på buller från bollspel och rop från Hedvig Eleonoras bollplan. Klaganden, som bor intill bollplanen, störs främst vid vistelse

på balkongen samt när de har fönster öppna. Bollplanen är omgärdad av byggnader men ligger på allmän mark, vilket innebär att planen ska vara tillgänglig för allmänheten. Bullermätning vid bostadsfasad genomfördes av förvaltningen. De ljudnivåer som uppmättes överskred Naturvårdsverkets rikvärden. Tomträtsinnehavaren SISAB har redovisat åtgärdsförslag bl.a. nätupphängning längs bollplanens kortsidor, vilket även har utförts.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade med stöd av delegation den 21 juni 2010 att lämna klagomålet utan ytterligare åtgärd eftersom det inte ansågs rimligt att ställa ytterligare kvar på åtgärder på SISAB. Beslutet överklagades till länsstyrelsen och därefter har klaganden kompletterat sitt överklagande, vilket nämnden nu har att yttra sig över. Klagandena menar bland annat att bollplanen ska låsas om kvällarna och att mjukare bollar ska användas.

Förvaltningens bedömning är att bullerstörningarna från Hedvig Eleonora skolgård är tillräckligt utredda och att alla rimliga försiktighetsmått är vidtagna av SISAB.

Bakgrund

Till miljöförvaltningen inkom den 12 maj 2009 anmälan från ett antal boende i fastigheten Brf Vildsvinet 23. Klagomålen gällde buller från bollspel och rop från Hedvig Eleonoras bollplan. Störningen förekommer dag- och kvällstid samt helger men är störst kvällstid och helger vid fint väder när ungdomar efter skoltid nyttjar bollplanen.

På fastigheten Vildsvinet 19 har det bedrivits skolverksamhet sedan 1884 och skolverksamhet är angivet som ändamål för fastigheten i både detaljplan och tomträtsavtal. Det är Stockholms stad som står som fastighetsägare till Vildsvinet 19 men genom exploateringskontoret upplåter staden fastigheten med tomrätt till SISAB. Stockholms utbildningsnämnd hyr sedan fastigheten av SISAB.

Skolgården med bollplan är definierad som allmän plats i detaljplanen, vilket innebär att allmänheten inte får nekas tillträde. Planen som förvaltas av SISAB ligger på en sluten innergård på fastigheten Vildsvinet 19 och är omgiven av gårdsfasader till bostadshus. Planen är inhägnad med stängsel som har en öppning på ena långsidan. Enligt klaganden uppkommer bullerstörningar när bollar sparkas mot fotbollsmålen och träffar stängslet och metallstolpar bakom målen och när bollar träffar plattan bakom basketkorgen. Dessutom är det störande då ungdomar använder bollplanen som träffpunkt eftersom de då för oljud. Det är främst på balkongen och med öppet fönster till bostaden som klaganden upplever störningen. Sovrummen i Vildsvinet 23 är belägna in mot skolgården. Avståndet från bollplanen till Brf Vildsvinet 23:s bostadsfasad är ca 20 m (se karta).

Bollplanen på Hedvig Eleonora skolgård samt Brf Vildsvinet 23.

Den 15 maj 2009 uppmanade miljöförvaltningen SISAB att undersöka orsaken till störningen och utreda vilka möjliga åtgärder som kunde behöva vidtas. SISAB svarade att bolaget inte såg sig ansvarigt för störningen eftersom det inte är fastigheten som ger upphov till de störande ljuden.

Den 16 juni 2009 förelade miljö- och hälsoskyddsnämnden SISAB att låta utföra ljudnivåmätningar i samband med bollspelandet på bollplanen. Nämnden gjorde dessutom bedömningen att SISAB som tomträttsinnehavare har rådighet över bollplanen. SISAB inkom aldrig med någon bullermätning.

Den 24 juni 2009 tog miljöförvaltningen kontakt med utbildningsförvaltningen som meddelade att det i staden har tagits ett politiskt beslut att öka tillgängligheten och möjligheten för ungdomar att nyttja kommunens idrottsanläggningar.

Tisdagen den 4 maj 2010 klockan 15.00 utförde miljöförvaltningen en inspektion av Hedvig Eleonoras skolgård för att göra en bedömning om det föreligger olägenhet för människors hälsa med avseende på buller från bollplanen. Ett 50-tal ungdomar nyttjade planen för basket och fotboll under inspektionen. Under inspektionstillfället utfördes bullermätningar på klagandens balkong ca 20 meter från planens ena långsida. Bullermätningarna skedde under två minuter och den maximala ljudnivån uppgick till 72 dBA och härrörde främst från bollträffarna i stängslet bakom målburarna. Den ekvivalenta ljudnivån uppgick till 62 dBA och härrörde främst från sorlet från ungdomarna. De ekvivalenta ljudnivåerna överskred Naturvårdsverkets riktvärde för externt industribuller. Några utomhusriktvärden för maximalt buller finns inte före kl. 22.00. Miljöförvaltningen kommunicerade bullermätningen med SISAB och klaganden.

Den 31 maj 2010 inkom svar från SISAB där det uppgavs att de snarast ska sätta upp ett nät framför staketets kortsidor i syfte att minska ljudet från när bollarna sparkas mot stängslet (se bilaga 4). Skyltar har tidigare monterats upp om att besökarna ska visa hänsyn till närboende.

Den 21 juni 2010 beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden att lämna klagomålet utan ytterligare åtgärd, med motiveringen att det inte är rimligt att ställa ytterligare krav på utredningar och åtgärder mot SISAB.

Den 16 juli 2010 överklagades nämndens beslut till länsstyrelsen av klaganden.

Den 6 maj 2011 inkom klaganden med komplettering till sitt överklagande till länsstyrelsen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått möjlighet att yttra sig till länsstyrelsen gällande dessa kompletterande uppgifter. Länsstyrelsen har beviljat anstånd med att inkomma med yttrandet till den 2 december 2011.

Överklagandet med kompletterande upplysningar

Klaganden ifrågasätter nämndens rimlighetsavvägning i frågan. Klaganden anser att hittills genomförda åtgärder, att förse bollplanens kortsidor med dubbla nät och skolgården med skyltar för visad hänsyn, är otillfredsställande och inte godtagbara.

Klaganden kräver vidare att det görs undantag från regeln för vanliga skolgårdar så att Hedvig Eleonoras skolinnergård låses för allmänheten och att det vid nyttjandet av bollplanen används mindre och mjukare bollar.

Klaganden kräver vidare att inhägnaden runt bollplanen kläs in med mjuka ljudabsorberande material eller byggs in. Klaganden önskar även att en tidigare planerad grön plantering av området på skolgården närmast Vildsvinet 23 realiserar enligt stadsplan Pl 6990.

Förvaltningens synpunkter

Vid den bullermätning som utförts i ärendet uppmättes vid bostadsfasaden, ca 20 meter från bollplanen, ljudnivåerna till ca 62 dBA ekvivalent. Detta innebär att Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller överskrids med 12 dBA dagtid (kl 07-18), 17 dBA kvällstid (kl. 18-22) och 22 dBA nattetid (kl. 22-07). Det är dock ytterst tveksamt om det nattetid är samma intensiva aktivitet som under perioden då bullermätningarna utfördes. De maximala ljudnivåerna uppgick till ca 72 dBA. Även om det inte finns några riktvärden för externt buller utomhus före kl. 22.00 skulle dessa uppmätta ljudnivåer kunna anses som störande. Vid bullermätningarna var det sorlet och skriken som genererade de högsta ekvivalenta ljudnivåerna. Maxnivåerna härrörde till störst del från bollträffar mot stängslet. De uppmätta ljudnivåerna vid Hedvig Eleonora skolgård har bedömts utgöra en risk för olägenhet för människors hälsa.

Under kvällstid, och i synnerhet nattetid, är antalet besökare på skolgården inte lika stort som under dagtid och ljudnivån beräknas därmed vara lägre kvällstid. Några

bullermätningar inomhus med stängda fönster har inte utförts hos klaganden eftersom denne tidigare meddelat att störningen upplevs främst på balkongen eller när fönster mot bollplanen är öppna.

Av 2 kap 7 § framgår att de krav på skyddsåtgärder och försiktighetsmått som kan ställas enligt 2 kap 3§ gäller i den utsträckning det inte anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska skärskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

SISAB har vidtagit bullerbegränsande åtgärder i form av installation av ett mjukt nät framför nätstängslet på planens kortsidor i syfte att dämpa ljudet från de bollar som skjuts på stängslet. På så vis kan förutses en minskning av de maximala ljudnivåer som uppstår till följd av bollträffar mot nätstängslet.

Därefter uppkommer fråga om vilka ytterligare tänkbara åtgärder som kan vidtas för att komma till rätta med bullerproblematiken och då främst de höga ekvivalenta värdena som härrör från barnskrik.

Mot bakgrund av erfarenhet från tidigare, liknande ärenden konstaterar förvaltningen att tänkbara åtgärder som står till buds normalt inte är att anse som varken tekniskt rimliga eller ekonomiskt försvarbara. Det handlar om åtgärder såsom att klä in, bygga in, stänga eller flytta bollplanen. Att bygga in bollplanen skulle vara mycket kostsamt och kan enligt förvaltningens mening inte anses utgöra en rimlig skyddsåtgärd. Det samma gäller att helt stänga eller avlägsna bollplanen. Uppförande av bullerdämpande skyddsplank runt bollplanen är tekniskt i det närmaste ogenomförbart. Dessa plank skulle behöva vara i höjd med översta våningarna på bostadsfastigheterna för att ha någon effekt hos de boende högst upp. Ett sådant skyddsplank bedöms således heller inte vara en rimlig teknisk skyddsåtgärd.

Frågan om fönsteråtgärder hos de boende i fastigheten Vildsvinet 23 har utretts. Kostnaderna för att vidta fönsteråtgärder för samtliga hushåll skulle bli mycket hög och bedöms dessutom ha en mycket marginell inverkan på ljudstörningarna då klagandena främst störs då de sitter på balkongen eller sover med öppna fönster. Det är för övrigt en åtgärd som SISAB inte har rådighet över eftersom sådana åtgärder måste beslutas av Brf Vildsvinet 23

Frågan om att låsa planen nattetid har beaktats men har bedömts som inte aktuellt mot bakgrund av att detaljplanen anger innergården som allmän plats. Frågan rörande människors vistelse på skolgården helg- kvälls-, och nattetid med störningar som skrik, mopedbuller, alkoholbruk, nedskräpning och rökning samt andra icke-idrottsrelaterade aktiviteter eller överdrifter i ordningshänseende, anser förvaltningen och tillika länsstyrelsen (se dnr. 2007-2670) är en ordningsfråga som enbart polisen råder över.

Förvaltningen bedömer att SISAB på ett tillräckligt sätt har utrett frågan om bullerstörningarna från Hedvig Eleonora skolgård. SISAB har vidtagit skyddsåtgärder genom att hänga upp ett bollnät framför stängslets kortsidor. Eftersom det var barnens skrik som mätte de högsta ekvivalenta ljudnivåerna vid mätningarna bedöms en full inklädnad

runt bollplanens samtliga sidor med nät eller enbart nyttjande av mjuka bollar inte ha någon påverkan på detta ljud. Bollplanen är sedan tidigare också skyltad med uppmaning om att visa hänsyn till de boende.

Sammanfattningsvis konstaterar förvaltningen, mot bakgrund av vad som anförts ovan samt det förhållandet att klaganden angett att störningarna sker vid öppna fönster och på balkongen, att inte är rimligt att ställa ytterligare krav på utredningar mot SISAB.

Förvaltningen anser vidare att det saknas ytterligare rimliga åtgärder att kräva av SISAB för att minska bullret hos klaganden. Klaganden har i sitt överklagande inte redogjort för några sakomständigheter som får förvaltningen att frångå denna bedömning. Nämnden yrkar mot denna bakgrund att länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer nämndens beslut den 21 juni 2010.

Slut

Bilagor

1. Nämndens beslut från den 21 juni 2010
2. Överklagandet, 16 juli 2010
3. Kompletterande upplysningar till överklagandet, 6 maj 2011
4. Yttrande från SISAB, 31 maj 2010
5. Detaljplan, Pl6990 1984